

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

**Priekšvēlēšanu aģitācija pirms
2024.gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām
(politisko partiju deputātu kandidātiem)**

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Tēmas

Vēlēšanu kalendārs
Normatīvais regulējums
Aģitācijas veicējs
Aģitācijas apmēri
Atskaites
Atbildība
Jautājumi un atbildes

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Priekšvēlēšanu aģitācijas periods

Eiropas Parlamenta vēlēšanas
notiks **2024.gada 8.jūnijā.**

Priekšvēlēšanu aģitācijas periods ilgs
no 2024. gada **10. februāra līdz 8. jūnijam**

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

Datumi (1)

● 2024.gada 11.janvāris

priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietojšanas izcenojumu iesniegšanas termiņš reklāmdevējiem (televīzijā, radio – publicēti NEPLP; presē, internetā, publiskās vietās - KNAB)

● 2024.gada 7.jūnijs - 8.jūnijs

priekšvēlēšanu aģitācijas izvietojšanas aizliegums

● 2024.gada 9.maijs - 8.jūnijs

priekšvēlēšanu aģitācijas izvietojšanas aizliegums televīzijā

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Datumi (2)

- **3 d.d. laikā** – aģitācijas paziņojumi par noslēgtajiem līgumiem televīzijā, radio, presē, internetā, publiskās vietās, pastā, kā arī veikto labdarību
- **15 d. laikā** – informācija par saņemtajiem ziedojumiem
- **katra ceturkšņa 5.datums** – informācija par saņemtajām iestāšanās un biedru naudām
- **2024.gada 8.jūlijs**

politiskās partijas/apvienības iesniedz KNAB vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijas

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

Normatīvais regulējums

- Priekšvēlēšanu aģitācijas likums
- Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likums
- Eiropas politisko partiju un Eiropas politisko fondu likums
- Eiropas Parlamenta vēlēšanu likums
- Reklāmas likums
- Katras pašvaldības saistošie noteikumi, kas regulē aģitācijas izvietošanu vai aģitācijas veikšanas kārtību

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Priekšvēlēšanu aģitācijas likums (1)

- Likuma mērķis - nodrošināt iespēju personai pirms vēlēšanām paust viedokli un iespēju sabiedrībai saņemt vispusīgu informāciju par deputātu kandidātiem, deputātu kandidātu sarakstiem, politiskajām partijām, politisko partiju apvienībām.
- Likumā ir noteikta virkne ierobežojumu, kas jāievēro tiem, kas vēlas paust un darīt zināmu vēlētājiem savu viedokli, kā arī tiem, kas ir starpnieki šī viedokļa novadīšanai līdz vēlētājiem, proti, reklāmas pakalpojumu sniedzējiem

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Priekšvēlēšanu aģitācijas likums (2)

- Aģitācijas likuma ierobežojumu mērķis ir nodrošināt brīvas vēlēšanas
- Brīvu vēlēšanu principa tvērums attiecas ne tikai uz balsošanas brīdi, bet arī uz vēlētāju gribas veidošanos priekšvēlēšanu periodā
- Šis princips, pirmkārt, prasa, lai valsts nodrošinātu tādas apstākļus, ka būtu iespējams veidoties dažādiem viedokļiem un būtu reāla iespēja šos dažādos viedokļus paust un darīt tos zināmus vēlētājiem
- Šis princips, otrkārt, prasa, lai vēlētājs būtu aizsargāts no nepieļaujamas savas gribas iespaidošanas gan no valsts, gan no privātpersonu puses

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Priekšvēlēšanu aģitācija (1)

- politiskās partijas, politisko partiju apvienības, deputāta kandidāta **reklamēšana** plašsaziņas līdzekļos vai citādā veidā
- satur **tiešu vai netiešu aicinājumu balsot par vai pret** kādu politisko partiju, politisko partiju apvienību, deputāta kandidātu

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Priekšvēlēšanu aģitācija (2)

Priekšvēlēšanu aģitācija = jebkāda veida reklāma

- raksti, publikācijas, intervijas
- minējumi un norādes rakstos
- publikācijas internetā vai sociālajos tīklos
- plakāti, grāmatas, suvenīri
- labdarība (koncertu organizēšana, sponsorēšana, pabalsti, ziedojumi, pārtikas pakas utt.)

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Priekšvēlēšanu aģitācija (3)

Parasti satur:

- informāciju par deputātu kandidātu, par politisko partiju vai politisko partiju apvienību
- informāciju par politiskās partijas vai politisko partiju apvienības vadošo personu (kura nekandidē)
- iepriekš norādīto personu attēlus
- informāciju par deputātu kandidātu sarakstu
- politiskās partijas logo, simboliku

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Priekšvēlēšanu aģitācija (4)

Parasti satur:

- informāciju, kas slavina vai popularizē vai tieši otrādi, kritizē vai negatīvi izceļ norādītos subjektus
- informāciju, kas aicina uz pārmaiņām, vai pretēji aicina palikt pie esošām vērtībām
- informāciju, kas slavina, popularizē vai kritizē valsts vai pašvaldību institūciju, iestādi vai deputātu kandidātu

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Aģitācijas veicējs

- politiskā partija
- politisko partiju apvienība
- deputāta kandidāts
- Eiropas politiskā partija
- ar politiskajām partijām nesaistītā persona

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Kandidātu sarakstu iesniedz

- Latvijas Republikā reģistrēta politiskā partija, kurā ir ne mazāk kā 500 biedru
- Latvijas Republikā reģistrēta politisko partiju apvienība, ja politisko partiju apvienībā kopā ir ne mazāk kā 500 biedru
- sākot ar 2024.gada 25.janvāri līdz 2024.gada 9.februārim

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Latvijas politiskā partija / apvienība

- var veikt priekšvēlēšanu aģitāciju pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām, ievērojot noteikumus un kārtību
- priekšvēlēšanu aģitāciju veic savā vārdā
- norāda apmaksātāju (skaidri un nepārprotami)
- iesniedz KNAB paziņojumus par noslēgtajiem līgumiem un vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju

Priekšvēlēšanu izdevumi (1)

- Visi izdevumi, kuri radušies laikposmā no 120. dienas pirms vēlēšanām līdz vēlēšanu dienai
 - izdevumi, uz kuriem attiecas priekšvēlēšanu izdevumu apmērs, un izdevumi, uz kuriem neattiecas priekšvēlēšanu izdevumu apmērs
- Neatkarīgi no datuma, kad izrakstīts darījumu apliecinošs dokuments (rēķins, pavadzīme, līgums) vai veikta samaksa (arī pirms 120. dienas un pēc vēlēšanu dienas)

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Priekšvēlēšanu izdevumi (2)

- Deputātu kandidātu sarakstam 635 317,44 EUR
 - partijai un deputātu kandidātiem, un saistīto personu maksājumiem
 - apvienībai un tajā ietilpstošajām partijām, deputātu kandidātiem, un saistīto personu maksājumiem
- Attiecas uz aģitācijas materiālu izvietošanu un izplatīšanu, un labdarību

Korupcijas novēršanas un
apkarotāšanas birojs

Priekšvēlēšanu izdevumi (3)

Izdevumos, uz kuriem attiecas priekšvēlēšanu izdevumu apmērs, tiek ieskaitītas izmaksas:

- par aģitācijas materiālu izvietošanu un izplatīšanu televīzijā, radio, presē, internetā, publiskās vietās, un labdarību
- publiskās vietās (noma, izvietošana, eksponēšana, transportēšana, līmēšana, montāža, demontāža, kopšana, uzraudzība, atjaunošana, saskaņošana, pašvaldības nodevas, apdrošināšana, noņemšana u.c.)

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Slēptā priekšvēlēšanu aģitācija

Aizliegta !

Slēptajai priekšvēlēšanu aģitācijai pie iepriekšminētajām aģitācijas pazīmēm nāk klāt vēl viena – **par aģitāciju ir saņemta samaksa, bet apmaksātājs jeb atlīdzības devējs nav norādīts.**

Samaksa = jebkāda atlīdzība (mantiski labumi, pakalpojumi, tiesību nodošana, atbrīvošana no pienākuma, atteikšanās no kādām tiesībām par labu citai personai u.c.).

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

Administratīvo resursu izmantošana

Aizliegta !

Priekšvēlēšanu aģitācijas veikšanai nevar izmantot valsts un pašvaldību institūciju un kapitālsabiedrību (tai skaitā ES):

- finanšu līdzekļus
- kustamu un nekustamu mantu
- darbiniekus un to darba laiku

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Līgumi un norādes

- **Līgumu** par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietojumu **slēdz tieši un nepastarpināti** aģitācijas veicējs vai tā pilnvarota persona ar elektronisko plašsaziņas līdzekli, preses izdevumu, pasta pakalpojumu sniedzēju, interneta un vides reklāmas pakalpojumu sniedzēju
- Priekšvēlēšanu aģitācijas materiāla ietvaros **skaidri** un nepārprotami **norādāms**, ka tā ir politiskā reklāma un **apmaksātājs**, drukātajiem materiāliem arī **tirāža**

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Jaunums - valoda

- televīzijā, radio, publiskās vietās ārtelpās un iekštelpās, laikrakstos un žurnālos, iespaidtehnikā izgatavotajos materiālos, internetā **apmaksāta** priekšvēlēšanu aģitācija veicama **valsts valodā, latgaliešu rakstu valodā vai lībiešu valodā**
- pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām minētie materiāli var ietvert vai var tikt nodrošināti ar identisku tulkojumu Eiropas savienības dalībvalstu oficiālajās valodās
- apmaksas aizliegums attiecas uz šādu aģitācijas materiālu izgatavošanu un izplatīšanu

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Ierosinājums - MI

● Skaidri un nepārprotami norādīt, ja priekšvēlēšanu aģitācija vai aģitācijas materiāls tiek radīts mākslīgā intelekta sistēmā vai mākslīgā intelekta sistēma jebkādā citā veidā tiek izmantota priekšvēlēšanu aģitācijā.

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Atbildība (1)

- Administratīvā pārkāpuma naudas sods
- Pretlikumīgi saņemto vai izlietoto finanšu līdzekļu atmaksa valsts budžetā
- Valsts budžeta finansējuma izmaksu apturēšana vai pārtraukšana

Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 35.pants

Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 7.³, 10.,
16.pants

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Atbildība (2)

Administratīvā pārkāpuma procesu veic:

- KNAB
- NEPLP (par elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbību)
- Valsts valodas centrs (par valsts valodas lietošanas pārkāpumiem)

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Vairāk informācijas

- <https://www.knab.gov.lv/lv/eiropas-parlamenta-velesanas>
- <https://www.knab.gov.lv/lv/biezak-uzdotie-jautajumi>
- <https://www.knab.gov.lv/lv/informativie-materiali-par-prieksvelesanu-agitaciju>

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Kā ziņot par aģitācijas pārkāpumiem

Ziņo KNAB lietotnē

Tiešsaistes ziņošanas platforma un tās mobilā lietotne «**Ziņo KNAB!**»

8000 20 70
uzticības tālrunis

e-adrese
pasts@knab.gov.lv

Korupcijas novēršanas un
apkarotāšanas birojs

Tālrunis par priekšvēlēšanu aģitāciju: 67356137

E-adrese, e-pasts: pasts@knab.gov.lv

www.knab.gov.lv

Adrese: Citadeles iela 1, Rīga, LV-1010

8000 20 70

BEZMAKSAS UZTIĒBAS TĀLRUNIS